

16.04.2009

Açıklamalı Sirküler Rapor 2009/5

Konu:

ÜRETİM GİRDİSİ OLMAYAN, TÜKETİLMEK VEYA KULLANILMAK AMACIYLA SERBEST BÖLGEYE GÖNDERİLEN VE GÜMRÜK İDARELERİNCE GÜMRÜK BEYANNAMESİ YERİNE SERBEST BÖLGE İŞLEM FORMU DÜZENLENEN MALLARDA İHRACAT İSTİSNASI UYGULAMASI

3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 8. maddesi aşağıdaki gibidir:

“Madde 8: Bölgedeki mallar

Serbest bölge ile Türkiye'nin diğer yerleri arasında yapılacak ticaret, dış ticaret rejimine tabidir. Serbest bölge ile diğer ülkeler ve serbest bölgeler arasında dış ticaret rejimi uygulanmaz.

(25.11.2008 tarih ve 27065 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5810 sayılı Kanununun 5 inci maddesiyle değişen şekli.) Bedeli 5000 ABD doları veya karşılığı Türk Lirasını geçmeyen Türkiye mahreçli mallar, isteğe bağlı olarak ihracat işlemine tabi tutulmayabilir.”

Gümrük Kanununun (152/b) ve (158/1) maddeleri uyarınca, ihracına bağlı olanaklardan yararlanan eşyaların serbest bölgelerde tüketilmesi veya kullanılmasının ya da gönderilme aşamasında bu bölgelerde kullanılmasının veya tüketilmesinin açık olması durumunda söz konusu eşyaların ihracata bağlı olanaklardan faydalanamayacağından bahisle, bu eşyaların serbest bölgelere sevkinde ilgili gümrük idareleri tarafından gümrük beyannamesi düzenlenmediği hususunun Gelir İdaresi Başkanlığına iletilmesi üzerine, GİB ve ilgili Müsteşarlık arasında yapılan yazışmalara istinaden GİB tarafından sirkülerimize ek “*İhracat İstisnası Hakkında Genel Yazı*” yayınlanmıştır.

Genel yazıda yapılan açıklamalara göre;

Serbest bölgelere yürürlükteki ihracat ve gümrük mevzuatlarına uygun olarak **doğrudan bir üretimin girdisi olmaksızın serbest bölgelerde tüketilmek veya kullanılmak üzere yapılan yiyecek, içecek, temizlik maddeleri gibi eşyaların teslimi**, serbest bölgedeki alıcılara yapıldığının ve serbest bölgeye vasil olduğunun gümrük beyannamesi yerine ***serbest bölge işlem formu*** ile tevsik edilmesi halinde de ihracat istisnası kapsamında değerlendirilecektir.

Buna göre, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükümleri çerçevesinde kullanılan, serbest bölgeye giren ve çıkan eşyanın cins, nevi, miktar, kıymet gibi gümrük beyannamesinde yer alan bilgileri ihtiva eden Serbest Bölge İşlem Formunun, serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgelerdeki alıcılara tesliminde KDV ihracat istisnasından yararlanılabilmesi için tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Özetle, mükelleflerin serbest bölgelere teslim ettikleri ve 5.000 ABD Doları veya karşılığı Türk Lirasını geçemeyen mallar için talepte bulunmaları halinde ihracat işlemi hükümleri uygulanmayabilecektir. (Bununla birlikte, ihracat işlemi prosedürleri uygulanmaması talep edilen bir mal için düzenlenecek faturada ise KDV hesaplanması gerekecektir.) 5.000 ABD Doları veya karşılığı Türk Lirasını geçen mallar ise ihracat işlemi hükümlerine tabidir. Bununla birlikte, yetkili gümrük idarelerince Gümrük Kanunu hükümlerine göre, serbest bölgelere bir üretim girdisi olmaksızın, sadece tüketilmek veya kullanılmak amacıyla yapılan teslimler için gümrük beyannamesi düzenlenmemekte, yerine serbest bölge işlem formu tanzim edilmektedir. 84 Seri No.1 Katma Değer Vergisi Genel Tebliği'nin 1/1.1.3-i bölümünde mal ihracında aranılacak belgelerde; gümrük beyannamesi, satış faturalarının fotokopisi veya listesi, ihracatın gerçekleştiği döneme ilişkin olarak indirilecek katma değer vergisi listesi ile ihraç edilen malın bünyesine giren vergi miktarına ilişkin hesaplamaları gösterir tablolar sayılmıştır. Uygulamada gümrük beyannamesi yerine serbest bölge işlem formu düzenlemesi nedeniyle mükelleflerin ihracat istisnası kaynaklı KDV iadesi taleplerinde sorunlar yaşanması üzerine Maliye İdaresi yayınladığı Genel Yazı ile bu konudaki tereddütleri gidermiş ve serbest bölgelere bir üretim girdisi olmaksızın sadece tüketilmek veya kullanılmak amacıyla gönderilen mallarla ilgili doğan ihracat istisnası kaynaklı KDV iadesi taleplerinde serbest bölge işlem formunun da kabul edileceğini açıklamıştır.

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

İhracat İstisnası Hakkında Genel Yazı

İHRACAT İSTİSNASI HAKKINDA GENEL YAZI

Tarih 31/03/2008
Sayı B.07.1.GİB.0.01.53/5373-32101
Kapsam
T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.07.1.GİB.0.01.53/5373-

KONU :

..... **VALİLİĞİ'NE**

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

..... **VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NA**

Bilindiği üzere, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun ihracat istisnasını düzenleyen 11 ve 12 nci maddeleri uyarınca, serbest bölgedeki alıcılara yapılan ve teslim konusu malın Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir serbest bölgeye vasıl olduğu teslimler de ihracat istisnası kapsamında KDV'den istisnası olmaktadır.

Aynı Kanununun (11/2) maddesinin, ihracat istisnasının uygulamasına ilişkin usul ve esasların tespiti hususunda Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye dayanılarak yapılan düzenlemelerle, Kanunun (12/1-a) maddesinde belirtilen şartlar dahilinde gerçekleştirilen ihracat istisnası kapsamındaki teslimlerin tevsikinde asli belge olarak "gümrük beyannamesi" aranması uygun görülmüştür.

Öte yandan, Bakanlığımızca, işlemin niteliği ve durumun gerekliliği gözetilerek, gümrük beyannamesi yerine geçecek başka belgeler de Gümrük Müsteşarlığının olumlu görüşleri alınmak kaydıyla ihracat istisnası bakımından tevsik edici belge olarak kabul edilerek uygulamaya yön verilmektedir.

Başkanlığımıza yansıyan olaylardan, Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğüne taşra birimlerine verilen talimatlar üzerine, serbest bölgede tüketilmek ve kullanılmak amacıyla bu bölgedeki alıcılara gönderilen mallarla ilgili olarak gümrük müdürlükleri tarafından gümrük beyannamesi düzenlenmemeye başlanması nedeniyle, ihracat istisnası kapsamındaki söz konusu teslimlerin tevsikinde gümrük beyannamesi yerine kullanılacak belge hususunda tereddüde düşüldüğü anlaşılmıştır.

Gümrük Kanununun (152/b) ve (158/1) maddeleri uyarınca, ihracına bağlı olanaklardan yararlanan eşyaların serbest bölgelerde tüketilmesi veya kullanılmasının ya da gönderilme aşamasında bu bölgelerde kullanılmasının veya tüketilmesinin açık olması durumunda söz konusu eşyaların ihracata bağlı olanaklardan faydalanamayacağından bahisle, bu eşyaların serbest bölgelere sevkinde ilgili gümrük idareleri tarafından gümrük beyannamesi düzenlenmediği hususunun Başkanlığımız itilainine vasıl olması üzerine adı geçen Müsteşarlıkla yapılan yazışma neticesinde alınan 25.02.2008 tarih ve 5074 sayılı yazıda;

"...

Dolayısıyla, beynamede yer alan bilgileri içeren ve bir örneği ilişikte gönderilen tarih ve sayılı taşra birimlerimize yönelik yazımızda da belirtildiği gibi, Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest bölgelere eşya tesliminde serbest bölge işlem formunun kullanılmasının uygun olduğu bildirilmiştir. Ayrıca bu konuda, Dış Ticaret Müsteşarlığı Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü ile mutabık da kalmıştır.

Bu çerçevede, serbest dolaşımda bulunan eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden serbest bölgelere tesliminin serbest bölge

işlem formu ile yapılabilmesi de mümkün bulunmakta ve aynı şekilde gümrük gözetim ve denetimine konu olmaktadır.

...”denilmiştir.

Buna göre, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu hükümleri çerçevesinde kullanılan, serbest bölgeye giren ve çıkan eşyanın cins, nevi, miktar, kıymet gibi gümrük beyannamesinde yer alan bilgileri ihtiva eden Serbest Bölge İşlem Formunun, serbest dolaşımda bulunan eşyanın serbest bölgelerdeki alıcılara tesliminde KDV ihracat istisnasından yararlanılabilmesi için tevsik edici belge olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Bu açıklamalar çerçevesinde, serbest bölgeye yürürlükteki ihracat ve gümrük mevzuatlarına uygun olarak ***doğrudan bir üretimin girdisi olmaksızın serbest bölgelerde tüketilmek veya kullanılmak üzere yapılan yiyecek, içecek, temizlik maddeleri gibi eşyaların teslimi***, serbest bölgedeki alıcılara yapıldığının ve serbest bölgeye vasıl olduğunun gümrük beyannamesi yerine ***serbest bölge işlem formu*** ile tevsik edilmesi halinde de ihracat istisnası kapsamında değerlendirilecektir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.